

Thieu Nikkessen in Vietnam; uit de kunst

'Art is a way of life'

Thieu Nikkessen (74) en Vietnam zijn een twee-eenheid. Thieu reist jaarlijks naar dit land, noemt de cultuur en natuur fascinerend, het contact met mensen essentieel en de kunst wonderbaarlijk mooi. "Dat wil ik aan iedereen laten zien."

Thieu, woonachtig in Groenlo, werkte voorheen in het voortgezet onderwijs als docent beeldende vorming en kunstgeschiedenis en is momenteel onbezoldigd kunstadviseur van bedrijven, gemeenten en 2 galeries. Hij organiseerde in het verleden exposities met als thema 'Oost ontmoet West', verzamelt ruim dertig jaar kunst - recent vooral moderne kunst uit Vietnam - en reist inmiddels vijftien jaar door Azië. Hij bezocht de laatste zes jaar acht keer Noord-Vietnam en vertoefde vooral in Hanoi.

Thieu verzamelt olieverfschilderijen van diverse kunstenaars en de typisch Vietnamese lacquerware paintings en grafiek. Hij koopt minder vaak de eveneens ruim voorradige zijden stoffen, keramiek en stempels. De reiziger haalt naar Nederland uitsluitend moderne kunst van Vietnamese kunstenaars, ontstaan vanuit de koloniale historie. Uniek in vergelijking tot andere Aziatische landen. De meeste objecten zijn volgens de reiziger helaas duur – dankzij de vrije markteconomie - en veel van hetzelfde. “Maar ik herken kwaliteit en betaal niet teveel, dankzij goed oriënteren en goede contacten. Mijn huis hangt vol met schilderijen en enkele beelden. Prachtig.”

Franse invloed

Thieu noemt Hanoi de mooiste stad van Azië. Hij houdt vooral van het Hoan Kiem District rondom het in Hanoi zeer bekende Hoan Kiem-meer met zijn smalle straatjes, restaurants, winkeltjes en galeries waarbij overigens iedere straat één specifiek soort ambacht aanbiedt. "De sfeer is prettig 'dorps', ontspannen, charmant en gastvrij ondanks de vele motorbikes.

Bewoners drinken thee op kleine houten krukjes voor hun huizen. Gezellig. De straten zijn omzoomd door bomen. Rond het meer zijn boulevards te vinden en bankjes tussen het groen. Ideaal om te wandelen en te sporten. De sfeer in het westen van het gebied is statiger. Hier zie je ambassades en regeringsgebouwen en oude Franse villa's met saffraankleurige cascades en luiken, een erfenis uit de Franse koloniale historie. Indrukwekkend."

De Vietnamliefhebber praat eveneens vol overgave over een eilandje in het midden van het Hoan Kiem meer waarop een tempel en de zogenoemde schildpaddoren pronken. De schildpad is het symbool van Hanoi. Het dier speelt een rol in een legende waarin de keizer met een zwaard - geschonken door een schildpad - de Chinesen uit het land verdreef. Een ander eilandje Ngoc Son is bereikbaar via een boogvormige roden houten brug. Deze brug is het meest gefotografeerde object van Vietnam.

De reiziger informeert Meridian ook over andere niet te missen bezienswaardigheden in de stad, zoals de 11e-eeuwse Tempel der Literatuur (school voor 'elitekinderen' en later universiteit) met het beeld van Confucius, een klein museum en aan elkaar verbonden binnenplaatsjes. “Daar heerst een oase van rust en worden soms traditionele Vietnamese muziekkuitvoeringen gegeven.” Andere paradepaardjes zijn het Museum voor Schone Kunsten met kunstobjecten uit het hele land, het Ho Chi Minh Mausoleum en het Ho Chi Minh Huis

gewijd aan deze vrijheidsstrijder, het Water-marionettentheater met poppen die ‘op het water lopen’ en de centrale markt Dong Xuan. “Genoeg te zien dus.”

Baay van Hanoi

De geïnterviewde beperkt zich niet tot Hanoi. Hij bezoekt graag de Parfumpargode, een complex met Boeddhatempels op ongeveer vijftig kilometer van Hanoi. "De bouwwerken liggen op steeds hoger liggende plateaus. Sprookjesachtig, vooral als pelgrims daar kaarsjes branden. Fantastisch is bijvoorbeeld de Thien True Pagode, vlakbij de aanlegsteiger, met 2 poorten die naar de tempel leiden en een Boeddha achter een gouden altaar.

Maar ook de reis naar de Parfumpargode is een belevenis. Ik bereik het tempelcomplex in ongeveer 45 minuten tijd in een gehuurde ijzeren roeiboot, met roeiende Vietnamese vrouwen. Ik doorklief onderweg spectaculaire kalksteenbergen die lijken op in het landschap gedropte molshopen. De natuur is daar de grootste beeldhouwer."

Beeldschoon zijn volgens de Vietnamliefhebber ook de talrijke keizerlijke praalgraven in de Parfumrivier bij de oude keizerstad Hue op zeventienhonderd kilometer ten zuiden van Hanoi. "Ik bezoek ze per gehuurde boot met kajuit. Vooral het varen is heel apart. Want terwijl ik de graven bezoek, kookt de schippersvrouw een heerlijke maaltijd."

Een andere aanrader is volgens Thieu een bezoek aan de populaire Halong baai, op ongeveer vijf uur rijden ten noorden van Hanoi. De baai bevat ruim drieduizend door erosie grillig gevormde kalksteeneilanden die stijl uit het heldere water oprijzen. De eilandjes zijn bebost, bestaan geheel uit rotsen of hebben een zandstrand. "Ik vaar er soms tussendoor in een oude vissersboot in de ochtendnevel - dat duurt ongeveer vijf uur. De meest spectaculaire sprookjesachtige beelden doemen voor je op, in een doolhof. Fascinerend! Mijn advies is: trek er drie dagen voor uit."

Rijstvelden

De reiziger hoeft niet zo nodig alle bezienswaardigheden te zien, heeft een hekel aan gidsen die ter plekke alles willen vertellen en mijdt groepsexcursies. "Ik ben liever teruggeworpen op mezelf. De tijd nemen. Slenteren door de stad en vol verbazing kijken naar torenhoog volgepakte ‘cyclo's’ (fietstaxi's), struinen over veelkleurige en geurende exotische markten, boekhandels bezoeken en vooral galeries van kunstenaars. Want voor mij blijft de Aziatische kunst belangrijk. ‘Art is a way of life’. Net zoals dat geldt voor sociale contacten en het verkennen van het platteland.

Ik geniet van de vele meren en lagunes met kleurrijke vaartuigen en rij met een brommertje door de eindeloze groente- en rijstvelden met witte tempeltjes op plekken waar de Vietnamesen hun dierbaren in eigen grond begroeven. Ze lijken vanaf afstand op uitgestrooide anjers. Tientallen vrouwen getooid met puntvormig hoofddeksel werken op het land, net als ganzenhoeders die met een lange bamboestok vele ganzen in toom houden. Ik zie ook soms een carnavalesk aandoende begrafenisstoet. Allemaal zo anders dan wij in Nederland gewend zijn. Heel bijzonder.”

"Ik vertrek in januari 2006 wederom naar Hanoi. Ik reis nieuwe ontmoetingen tegemoet, want daar ligt de grootste vreugde.”

Accommodatie

"Hotel Zephyr aan de kop van het Hoan Kiem-meer biedt optimaal luxe en comfort (prijs: \$100,- per dag, maar mét aanmerkelijke kortingen als u vaker komt, vooral in het regenseizoen). Restaurantjes en een boulevard liggen binnen handbereik. Vroege vogels kunnen rond het meer aan tai chi-oefeningen meedoen."

Sociaal contact

"Overall wonen vrienden en kennissen uit de kunst en galeriewereld die ik kan bezoeken. Dat aantal wordt steeds groter. Mevrouw Duang Thu Hang, eigenaresse van Hanoi Studio Gallery (Trang Tien straat 13, nabij het Operagebouw), is een mooi voorbeeld. Haar galerie is een podium voor jonge veelbelovende kunstenaars. Ik kreeg via haar een goed inzicht in én toegang tot de Vietnamese kunstscene."

Vervoer

"Een auto met chauffeur die ik op locatie huur. Zo bepaal ik zelf mijn dagindeling. Ook laat ik mij vervoeren door cyclo's en loop ik vooral 's ochtends - in alle rust - door het Hoan Kiem District."

Eten en drinken

(tekst)

"Maaltijdsoep met vis, ananas en rijst, visgroentesoep, bamboesoep, altijd gecombineerd met rijst. Loempia's gevuld met garnalen of pannenkoekjes met groenten. Het eten is trouwens gevarieerd en gelukkig vanwege het gebruik van olie niet vet."

Souvenirs

"Dat zijn aanwinsten voor mijn kunstcollectie. Dierbaar zijn vooral een schilderij van de kunstenaar Toan, expressief en kleurrijk met de afbeelding van een Vietnamese vrouw en een jongen. En een houten Boeddhabbeeld in mandalaystijl uit 1825, gemaakt in Myramar (het voormalige Birma)."

(Streamers)

'Nieuwe sociale contacten'

'Natuur is de grootste beeldhouwer'